

دستور العمل فنی / محصولی ..... موسسه تحقیقات خاک و آب

توصیه‌های ترویجی جهت افزایش کارایی کودهای
شیمیایی در زراعت گندم

عنوان	شرح دستورالعمل و توصیه های کلی	ملاحظات
میزان مصرف	استفاده از کودهای شیمیایی باید براساس آزمون خاک انجام شود تا از مصرف بی رویه آن خودداری گردد زیرا مصرف بی‌رویه بعضی از این کودها هدررفت سرمایه و آلودگی محیط زیست را به دنبال دارد.	
زمان مصرف	زمان مصرف کودهای شیمیایی باید با نیاز گیاه در طول دوره رشد تطابق داشته باشد. در اکثر گیاهان زراعی از جمله گندم مراحل ظهور گل زمانی است که گیاه حداکثر نیاز به مواد غذایی را دارد. در زراعت گندم براساس نتایج آزمون خاک باید کودهای فسفاته و پتاسیم قبل از کاشت و بصورت یکجا مصرف شود، در مورد کودهای ازته، با توجه به بافت خاک در خاکهای سبک $\frac{1}{3}$ کود قبل از کاشت، $\frac{1}{3}$ زمان پنجه دهی و $\frac{1}{3}$ زمان ساقه دهی و در خاکهای سنگین بجای ۳ تقسیط از ۲ تقسیط استفاده شود. بطور کلی هر چه مصرف کود در مرحله آخر را به زمان گلدهی نزدیک سازیم می‌تواند در افزایش میزان پروتئین نقش مؤثر داشته باشد. در مورد عناصر کم مصرف نیز باید براساس آزمون خاک عمل شود، برای مصرف این نوع کودها در خاک بایستی قبل از کشت و یا از محلولپاشی آن در مرحله ساقه‌دهی سود جست.	
روش مصرف	چون اکثر خاکهای ایران آهکی هستند و در این گونه خاکها هر چه سطح تماس کودهای فسفره با خاک بیشتر باشد عمل تثبیت بیشتر انجام می‌شود. نتایج حاصله از طرحهای تحقیقاتی انجام شده بیانگر این است که در مورد کودهای فسفره روش جابگذاری (نواری) بهتر نتیجه می‌دهد و عمل تثبیت کودهای فسفره کمتر اتفاق می‌افتد. استفاده از بذر کار مجهز به کود کار که کود را در فاصله ۵ سانتی متری از بذر و به عمق ۵ سانتی متر در خاک قرار می‌دهد مفید می‌باشد. علاوه بر مصرف خاکی برخی از عناصر غذایی را می‌توان محلولپاشی نیز نمود. محلولپاشی مخصوصاً در مورد عناصر کم‌مصرف مثل آهن و منگنز مثر می‌باشد. در مورد کودهای ازته نیز می‌توان از محلولپاشی در مراحل آخر رشد برای افزایش پروتئین دانه استفاده کرد	
منابع مصرف	منبع کود مصرفی در افزایش کارایی کود مؤثر است. استفاده از کود نترات آمونیوم در مناطق سردسیر به ویژه به عنوان سرک اول ارجحیت دارد.	